

Ny IA-avtale og generelle tiltak for lavere sykefravær

Myndighetene og partene i arbeidslivet inngikk 24.2. 2010 ny intensjonsavtale om et mer inkluderende arbeidsliv (IA) for perioden 2010–13.

Samtidig undertegnet partene en protokoll om felles innsats for å forebygge og redusere sykefraværet og styrke inkluderingen i arbeidslivet (1).

Ny IA-avtale

Den nye IA-avtalen viderefører de tre målsettingene fra tidligere IA-avtaler: Redusert sykefravær med 20 % i forhold til nivået i andre kvartal 2001, økt sysselsetting for personer med redusert funksjonsevne og seks måneders lengre yrkesaktivitet for seniorer i forhold til 2009 (2). Virkemidlene og forpliktelsene til IA-virksomheter videreføres i hovedsak også, herunder utvidet egenmelding, IA-plasser, tilretteleggingstilskudd og ordningen «Raskere tilbake».

Ny IA-avtale skal målrettes sterkere mot de enkelte virksomhetene gjennom delmål på virksomhetsnivå. IA-virksomheter skal avholde to møter i året som kun har IA på dagsordenen. Oppfølging av avtalen på sentralt nivå skal styrkes. Partene og myndighetene skal rapportere om innsats og resultater til arbeids- og pensjonspolitisk råd to ganger i året. Det skal også nedsettes en egen oppfølgingsgruppe og en faggruppe under arbeidslivs- og pensjonspolitisk råd.

Generelle tiltak

Protokollen består av flere generelle tiltak som skal øke arbeidsnærværet, særlig ved økt bruk av gradert sykmelding.

Tiltak rettet mot sykmelder (leger mv.):

- Det skal innledes et samarbeid mellom berørte myndigheter (Helsedirektoratet

og Arbeids- og velferdsetaten), Legeforeningen, Norsk Fysioterapeutforbund og andre relevante fagmiljøer for å utarbeide forslag til faglig støtte/veiledning for sykmeldingsarbeidet.

- Det skal innføres et system for regelmessige tilbakemeldinger til sykmelder om egen sykmeldingspraksis, sammenliknet med andre.
- Det vil bli stilt krav om obligatorisk opplæring i sykmeldingsarbeid for sykmeldere.

Tiltak for tidligere oppfølging av sykmeldte:

- Arbeidsgiver skal utarbeide oppfølgingsplaner i samarbeid med arbeidstaker, senest etter fire ukers sykmelding (nå åtte uker).
- Arbeidsgiver skal sende planen til sykmelder når den er utarbeidet, senest etter fire uker.
- Dialogmøte 1 i regi av arbeidsgiver skal gjennomføres for alle sykmeldte (også graderte) innen åtte ukers sykmelding (nå 12 uker).
- Sykmelder skal delta i dialogmøte 1 etter innkalling fra arbeidstaker eller arbeidsgiver, i tråd med folketrygdlovens § 25.5. Sykmelder skal likevel ikke innkalles dersom arbeidstaker ikke ønsker det, og arbeidsgiver skal forespørre arbeidstaker før sykmelder innkalles til møte.
- Der bedriftshelsetjeneste er tilknyttet virksomheten, skal de delta i dialogmøte.
- Bedriftsintern attføring og arbeidsrettede tiltak skal iverksettes tidligere i sykefraværsløpet og være obligatorisk tema på dialogmøte 2.

- Det kan avholdes et dialogmøte 3 ved utløpet av sykmeldingsperioden.
- Ordningen med aktiv sykmelding avvikles.

Tiltak for bedre tilrettelegging på arbeidsplassen:

- Arbeidsgiver skal bedre tilretteleggingen for den enkelte sykmeldte. Arbeidstaker må bidra gjennom medvirkning og oppfølging av aktivitetsplikten.
- Arbeidsmuligheter i annen virksomhet kan anvendes når arbeidsgiver og arbeidstaker ikke finner grunnlag for tilrettelegging i egen virksomhet (for eksempel IA-plasser).
- Hovedorganisasjonene skal utarbeide verktøy for å hjelpe virksomhetene i tilretteleggingsarbeidet.

Andre tiltak:

- Reglene om sanksjoner overfor alle aktører skal gjennomgås og styrkes.
- Arbeidslivs- og pensjonspolitisk råd vil drøfte et mulig samarbeid om å etablere et senter for arbeidsnærvær og inkludering.

Ny modell for arbeidsgivers medfinansiering

Partene skal innen utgangen av året vurdere en ny modell for arbeidsgivers medfinansiering av sykelønnsordningen for langtids hundre prosent sykefravær. Formålet med en eventuell ny modell vil være å styrke arbeidsgivers tilretteleggingsinsentiver, og dermed medvirke til at hovedregelen blir gradert sykmelding. Ekspertgruppens rapport til Arbeidsdepartementet av 1.2. 2010 legges til grunn for arbeidet. Som ledd i dette arbeidet vil også skjermingsordningen for kronikere mv. bli vurdert. Det legges til grunn at regjeringen ikke vil foreslå endringer i sykelønnsordningen i avtaleperioden med mindre partene er enige om dette.

Miriam Kvanvik

miriam.kvanvik@legeforeningen.no

Avdeling for informasjon og helsepolitikk

Litteratur

1. Protokoll mellom partene i arbeidslivet og myndighetene om felles innsats for å forebygge og redusere sykefraværet og styrke inkluderingen. Oslo, 24.2. 2010. www.regjeringen.no/upload/AD/publikasjoner/web-publikasjoner/2010/IA-protokoll_24022010.pdf (2.3. 2010).
2. Intensjonsavtale om et mer inkluderende arbeidsliv 1. mars 2010–31. desember 2010 (IA-avtalen). Oslo 24.2. 2010. www.regjeringen.no/upload/AD/publikasjoner/web-publikasjoner/2010/IA-avtale_24022010.pdf (2.3. 2010).

Arbeidsgiver skal bedre tilretteleggingen for den enkelte sykmeldte. Illustrasjonsfoto Colourox